

DESZKASZÁLKÁK

A Miskolc-Tetemvári Református Egyházközség
gyülekezeti lapja -2023. ősz

Cikkeket, beszámolókat a deszkaszalkak@gmail.com címre várunk
www.deszkatemplom.tirek.hu tel.: 46/506-613

Lelkészi hivatal: 3525 Miskolc, Palóczy u. 21.
hivatali idő: hétfő 9-12 óra, csütörtök 14-17 óra

HÁZUNK TÁJÁN

Presbiterválasztás gyülekezetünkben

„A közöttetek levő presbitereket tehát kérem én, a presbitertárs és Krisztus szenvedéseinek tanúja, valamint eljövendő dicsőségének is részese: legeltesse Isten közöttetek levő nyáját, ne kényszerből, hanem önként, ne nyereszkeedésből, hanem készségesen, ne is úgy, mint akik uralkodnak a rájuk bízottakon, hanem mint akik példaképei a nyájnak. És amikor megjelenik a főpásztor, elnyeritek a dicsőség hervadhatatlan koszorúját. Ugyanúgy, ti, ifjabbak, engedelmességetek az idősebbeknek, egymás iránt pedig valamennyien legyenek alázasok, mert Isten a gőgösöknek ellenáll, az alázasoknak pedig kegyelmet ad.” (1Pt 5,1-5)

A pandémia rendkívül átírta a közösségek életét. Megváltozott a közösségek összetétele, találkozásainak rendje, az online tér által biztosított virtuális közösség nagyon sokaknak a valódi találkozások és közösségek megélésével lettek egyenlővé, ezzel együtt eltűnőben vannak a határok a gyülekezeti- és/vagy felekezeti hovatartozás tekintetében. Emellett az utóbbi évek drasztikus változásai egyértelműen meg fognak jelenni valamilyen módon a gyülekezetekben, amikre reagálnunk kell: melegházasság megáldásának igénye, egy esetleges kormányváltás nyomán nagyon erős

hátratételek az egyházak és az egyházi fenntartású intézmények számára, stb. Rendkívül sok kérdést vet fel mindez, de most nem szeretnék ebbe belemenni. A Miskolc-Tetemvári Református Egyházközség mindig a hitvalló, Bibliához ragaszkodó mentalitásáról volt híres. Lehetek nagy viták a presbitériumokon belül az elmúlt évtizedekben, de azt látom, hogy a bibliai alapokban mindig egység volt, a hitvallásoktól el nem tért a gyülekezet vezetése sosem. – Legyünk ezért nagyon hálásak!

Nagy infrastruktúrával és személyi állománnyal rendelkező gyülekezet vagyunk. Hatalmas felelősség van a mindenkori vezetésen. Sajnos ebből fakadóan a presbiteri gyűléseken javarészt nem lelki-bibliai dolgokkal foglalkozunk, hanem aktuális teendőkkel (felújítások, munkaszerződések, anyagi-pénzügyi feladatok, személyi kérdések, stb.) Persze igyekszünk mindezt lelki módon kezelni, amennyire lehetséges. Egyetlen presbiter sem vágyik ezekre a teendőkre. A legnehezebb mindig döntéseket hozni, és azoknak a felelősségét viselni. Hiszen minden döntés azt jelenti, hogy valamire igent mondunk és ezzel együtt valami másra nemet. Arra igyekszünk, hogy közös döntések szülessenek. A teljes egyetértésben meghozott döntéseket szeretjük, de ez nem mindig lehetséges, ellenben a döntéseket végül mindenki elfogadja, és a gyűlések után

születésnapja körül. Ezután szeretnénk személyesen találkozni mindenkivel, aki szívesen fogad. Szeretnénk a fenti igények megfelelően hűséggel legetetni Istennek a közöttünk lévő nyáját, melybe beletartozik mindenki a csecsemőtől az aggyastyánig.

Az én személyes vágyam a következő presbiteri ciklus első felében a gyülekezet látogatása és az aktív gyülekezeti tagok még szorosabb közösséggé formálása. Vágyom rá, hogy az a sok értékes ember egyre jobban megismerje az Urat és a másik embert is, aki vele egy légtérben van a templomban.

Azt gondolom, rengeteg teendő van még a fizikai dolgok, az infrastruktúra terén. Mindvégig igyekeztem a lelki építkezést szem előtt tartani, de egyrészt több évtizedes, elodázhatatlan problémákat kellett megoldani (parókia homlokzat cseréje, templom impregnálása és festése, gyülekezeti ház felújítása, fűtőkorszerezítések, gyülekezeti udvar rendbetétele, az óvoda teljes felújítása, az iskola bővítése, csak, hogy a legnagyobb volumenű dolgokat említsem), másrészt az elmúlt években mindezekre forrást is kapva ki kellett használni a lehetőségeket a munkák elvégzésére. Most azonban a fizikai beruházások, újítások mellett

újra a lelki építkezést kell erősíteni. Készülnünk kell a nehezebb időkre. A megváltozott és folyton változó világban egy gyülekezetté, közösséggé kell lennünk. Hogy ez így legyen, annak egyik nagyon fontos kiindulópontja, ha a presbitériumban is ez az egység tapasztalható.

Tudom, nem valami amerikai filmhez illő buzdítást írtam a presbiterválasztás elé, de a valóságot láttatom. Nem tisztség, hanem szolgálat lesz presbiternek lenni. Nem döntéshozatal szivarozva

a hatalmas bűrfotelből, hanem szolgálat. De erre buzdít az ige is, és ehhez tartozik egy nagyszerű ígéret: „Jól van, jó és hű szolgám, a kevésen hű voltál, sokat bízok rád ezután, jöjj, és osztozz

urad örömében!” (Mt 25,21). Egy nagyon jó és odaadó presbiteri közösség szolgálati ideje zárul le 2023. december 31-én, akik közül örülünk, ha minél többen folytatják a szolgálatot.

Hordozzuk imádságban a presbiterválasztást, hogy Isten akarata megvalósulásának lehessünk részesei szavazatunkkal!

A presbiterválasztás menete:

A presbitérium 16 rendes és 4 pótpresbiterből áll majd, a 16 presbiter

része lesz a főgondnok is.

Mire ez az újság kézbe kerül, a választási bizottság leteszi fogadalmát és elkezd működését. Tagjai: Bányainé Rónai Tímea, Dr. Benke László, Kalydy Zoltán és hivatalból a megválasztott lelkipásztor (a választási bizottság tagjai nem lehetnek jelöltek!).

Jelöltállítás határideje: 2023. szeptember 24. A választói névjegyzékben szereplő személyt lehet jelölni csak. A jelölő lapok a templomban vehetők át, és az erre a célra kihelyezett ládába kell őket tenni értelemszerű kitöltés után.

A presbitérium 2023. október 1-jén a választási bizottság által a jelölések

alapján összeállított jelölti névsort átnézi, és véglegesíti.

A jelöltek rövid bemutatkozó írást küldenek a Deszkaszálkák szerkesztőbizottságának, amely ezek alapján egy különszámban adja közre a jelöltek bemutatkozását a gyülekezet tagjainak.

2023. október 15.: a Deszkaszálkák különszám megjelenésének határideje
2023. november 12.: a presbiterválasztás napja

Almási Ferenc
vezető lelkipásztor

Bibliaköri záró alkalom Varbón

Időpont, korosztály, ismeretség: ki tudja, ki minek mentén választott gyülekezetünkben egykor bibliakört. Azt gondolom, bármelyik csoport tagjait is kérdeznénk arról, hogy jól érzi-e magát ott, ahová jár, jó-e a kapcsolata a többiekkel, biztosan igennel válaszolna. Viszont lévén, hogy a csoportok között nincs kapcsolat, az is előfordulhat, hogy több éve különböző körökbe járó emberek nem ismerik egymást.

Mivel az elmúlt tanévben minden bibliakör kiegészült új tagokkal, különösen jó volt újra összejönni a közös évadzárón. Ez a kötetlen együttlét nagyszerű lehetőséget kínált arra, hogy egy kicsit jobban megismerjük egymást, ami valójában már az autókban való

elhelyezkedéssel indult, hiszen többen ott mutatkoztak be egymásnak.

Megérkezéskor az asztalnál a közös készülődés, előkészítés, a szalonnasütés helyén a tűzgyújtás, a sütés közben folytatott beszélgetések, a tó körüli séta közben és a spontán felállt focicsapatok játékát nézve egy gondolat motoszkált bennem: hálás vagyok azért, hogy ismerhetem ezeket az embereket, és hogy ehhez a gyülekezethez tartozhatok. Hiszem, hogy Isten egy gyülekezeten belül nemcsak egymás mellé helyezi annak tagjait, hanem közösséggé is akarja formálni őket. Az Újszövetségben Pál leveleinek jelentős része, vagy a Jelenések könyvének egyes fejezetei nem közösségeknek íródtak-e? Hiába vagyunk mi is mindannyian különböző egyéniségek, a kívülállóknak, az

idelátogatókban a közösségről alakul ki egy kép, nem egy-egy személyről. Így azon túl, hogy Krisztust akarjuk követni a Református Egyházban belül, egy kisebb közösség, a Tetemvári Egyházközség tagjaként tesszük mindezt. És ha tag vagyok, akkor akarva-akaratlanul formálok a közösséget.

Egy olyan közösség, ahol Isten igéjének hallgatása okán gyűlünk össze hétről hétre számtalan áldás helyévé válhat az életünkben: gazdagít mások megismerése, tükröt tarthat az, akire testvérként tekintek, lehetőséget adhat a közösség a szolgálatra, ahol az Istentől kapott képességeimet az Ő és a testvérek javára használhatom, és együtt hordozhatjuk a gyülekezetünk

minden terhét, hiszen a templomi villanyszámla a Mi villanyszámlánk, a korhadó fa a templomkertben a Mi fánk, a megözvegyült gyülekezeti tag a Mi gyülekezeti tagunk, de a kertben nyíló virágok is a Mi virágaink, és a konfirmáltak is a Mi gyülekezetünk konfirmáltjai.

Azt remélem, hogy a következő évben ismét bővülnek majd a bibliakörök, ezzel is az összekovácsolódást erősítve, hogy minél többen tudjanak a Deszkateplom gyülekezetére így tekinteni: Mi. Hálás vagyok, hogy ebbe a 'Mi'-be én is beletartozhatom.

Kovács Andrea

Közösségformáló hétvége a Miskolc-Tetemvári Református Egyházközség szolgáló közössége számára a Mályi Mécses Központban

A tavalyi év során pályázatot nyújtottunk be gyülekezetünk alapítványán keresztül, amit elnyertünk, ezért a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.-től kaptunk 350.000 Ft vissza nem térítendő támogatást. Ezt az összeget egy csapatformáló hétvégére költöttük el. A Mályi Mécses Központban eltöltött napokra vonatkozóan ez a támogatás a szállásdíjat majdnem teljes egészében fedezte, a pályázaton elnyert összegben felüli részt a résztvevők adományaiból fedeztük.

2023. június 9–11. között került sor az alkalom megrendezésére, melyen

összesen 38-an vettek részt, felnőttek és gyerekek egyaránt, presbiterek és a szolgáló közösség tagjai és családjaik.

A hétvége célja a gyülekezet vezetői és szolgálói közösség kohéziójának erősítése és regenerálódása volt: együtt lenni, beszélgetni, jobban megismerni egymást.

Az egyházközség vezetősége és szolgáló közössége a folyamatban lévő presbiteri ciklus alatt állandó nagy nyomás alatt dolgozott. Rendkívül nehéz döntéseket kellett meghozniuk a gyülekezet működését illetően a pandémia és a gazdasági világválság miatt is, mindemellett vezetni a gyülekezetet és a gyülekezet fenntartásában lévő intézményeket: az óvodát és az iskolát. Intézményeink vezetésében egy igazgatóválasztás történt a presbiteri

ciklus alatt. Emellett az elmúlt évek gazdasági előnyeit kihasználva igyekeztünk fejleszteni, modernizálni az ingatlanjainkat, illetve végrehajtani az évtizedek óta elmaradt javításokat, felújításokat.

Az utóbbi években sajnos állandósult a veszélyhelyzet, ami rendkívül igénybe vette a döntéshozók testi-lelki egészségét, ezért szeretnénk volna regenerálni a gyülekezet vezetését, szolgáló közösségét. A gyülekezet vezetése (presbitérium, hivatali munkatársak, bibliaórai csoportok vezetői) az elmúlt időszakban fokozott lelki-szellemi terhelésben voltak, folyamatosan nagy felelősséggel járó döntéseket kellett hozniuk és éppen ők, a terheket hordozók számára nem maradt lehetőség felüdülésre. Fontosnak tartjuk a megbecsülésüket, megerősítésüket. A közösségi hétvégénk, az együtt töltött idő meggyőződésünk szerint nagy lökést tud majd adni a gyülekezet közösségében való megújult szolgálathoz, a következő kihívások sikeres elvégzéséhez. A gyülekezet közösségének megerősítése és további fejlesztése miatt rendkívül fontosnak tartjuk ezt a hétvégét.

A hétvégére nem készültünk hosszú, kötött előadásokkal, nem akartuk túlszűfolni programokkal. A cél az volt, hogy minőségi időt tölthessünk együtt, jobban megismerhessük egymást.

A Mécses Központban nagy szeretettel vártak bennünket, konyhájukról korábbi csendesnapokról, gyülekezeti alkalmakról többünknek kellemes emlékei voltak, most sem kellett

csalódnunk, bőséges és finom volt minden.

Pénteken legtöbben munka után érkeztünk, első közös alkalmunk a szobáink elfoglalása után a vacsora volt. Vacsora után lehetőség volt még a beszélgetésre. Mivel nagy gyülekezet vagyunk, különböző korosztályokból, így hiába ismerjük egymást arcról, esetleg név szerint, azért például egymás foglalkozását már nem mind tudtuk.

Szombaton eseménydús napunk volt: sor került több születésnap köszöntésére is: a FeTa bibliakörben az elmúlt évben bevezettük egymás köszöntését, éppen az enyém nem sokkal a hétvége előtt volt, így bár a hétvége szervezésében aktívan részt vettem, számomra meglepetés volt, hogy a reggeli előtt Almási Ferenc nagytiszteletű úr felköszöntött egy igazán személyre szabott ajándékkal. Majd az ebédet követően kissé „déjà vu” érzése lehetett többeknek, mert ismét egy szülinapozás következett, a szereplők is ugyanazok voltak, ámbar fordított helyzetben: ekkor ugyanis én adhattam át Almási Ferenc nagytiszteletű úr születésnap ajándékát. Voltak, akik mindkét köszöntésbe előre be voltak avatva, minden tiszteletem az övék, hogy egyikünk előtt sem nevétek el magukat, az ünnepelteknek valódi meglepetés volt a köszöntés, ez így igazán emlékezetes marad számomra.

Aszombat délelőtti csoportbeszélgetésen gyermekkori emlékeinkről beszélgettünk, érdekes volt, hogy egy-egy történethez mennyien tudtak emlékeikből kapcsolni saját

vonatkozású történetet: például kortól és nemtől függetlenül többünknek van motoros gyermekkori élménye.

Délután az Ónodi várat, a tájházat és a Muhi emlékművet látogattuk meg. Hiába közeli látnivalók ezek, miskolci lakosként többen meglepődtünk például azon, hogy a Muhi emlékműnek van „belseje” is, mert sokan eddig csak az autóból láttuk, ahonnan eddig csak egy dombnak tűnt.

Visszatérve a Mécses Központba jól esett a többiekkel beszélgetni, figyelni a gyerekek játékát az udvaron, akik egy nagy tujafa lombjai közt bunkerest játszottak azt gondolva, hogy mi felnőttek nem is látjuk őket, illetve jól esett sétálni a tó körül.

Vasárnap a Nyékládházi Református Gyülekezetet istentiszteletén vettünk részt, majd visszatérve a Mécses Központba ebédrel zártuk le a közös hétvégét.

Jó volt, hogy nem utaztunk túlságosan messzire, mert így nem az utazással telt el a hétvége nagy része, jobban megismertük a környéket és egymást. Hasznosak az ilyen és ehhez hasonló kirándulások, táborok. Adja az Úr, hogy lehessen részünk még sok hasonlóban, és ez által is formálódjon a közösség.

Bányainé Rónai Tímea
A Miskolci Műemlék Deszkatemplomért
Alapítvány titkára

Filmklub gyülekezetünkben

Hogy mitől jó egy film, arról bizonyára megoszlanak a vélemények. Szórakoztató? Felemelő? Elgondolkodtató? Kinek milyen az ízlése.

És milyen egy jó filmklub? Személy szerint könnyebben megválaszolhatónak tartom ezt a kérdést: filmek széles skáláján keresztül nyújtson lehetőséget a tartalmas beszélgetésre. Gyülekezetünkben az alkalmakat vezető személyek ezzel a törekvéssel választottak filmet minden alkalommal. Az egyik kapcsán az a megdöbbentő gondolatmenet bontakozott ki előttünk, hogy mivé válik a világ, ha Krisztus tanításából épp Őt magát vesszük ki, és csupán erkölcsi tanokat hirdetünk,

de tükröt tartott abban a tekintetben is, hogy mivé lesz az egyház, ha nem Krisztusra épül.

Arra is láttunk példát, hogy egy olyan film, ami korántsem a keresztények által jól megszokott keretek között mozog, hogyan hordozhat mégis üzenetet a ma élő Krisztus-követő számára azáltal, hogy az érdektelenséget, a befolyásolhatóságot, a manipuláció eszközeit veszi górcső alá.

De feszülten követhettük a képernyőn egy neonáci nem mindennapi megtérését is, egy másik alkalommal pedig egy kisfiú mennysországba történő rövid betekintésének történetét.

Meggyőződésem, hogy egyik esetben sem állt fel úgy senki az éppen levetített film után, hogy az ne gondolkodtatta volna el. Az egyéni elmélkedésnél pedig

mi lehet jobb, mint a közös gondolkodás. A vetítést követő eszmecsere még értékesebbé tette az együttlétet, hiszen a másik gondolata bennem is elindíthat valamit, vagy épp rávilágít valamire, ami nekem nem jutott volna az eszembe. Ennek az alkalomnak számomra a legnagyobb értéke abban áll, hogy megismerhetünk olyan gyülekezeti tagokat, akikkel talán soha nem volt alkalmunk szót váltani, de lehet, hogy még az arca sem ismerős, mivel a templom más részén szokott ülni. Nagy ajándék, hogy egy közös beszélgetés során megismerhetjük jobban egymás gondolkodásmódját, tanulhatunk egymástól, és máris könnyebb a következő vasárnap szóba elegyedni, vagy egy átlagos hétköznap az utcán

ismerősként köszönteni egymást. Nem rémlik, hogy a Biblia írna valamit a filmekről, de a közösségről annál inkább. Így várjuk azokat, akik szeretnének egy elgondolkodtató filmet nézni, és a másik padosorban ülőt is megismerni.

Végül álljon itt kedvcsinálóként a következő filmből egy idézet: „A kegyelem nem függ a szenvedés létezésétől, de ahol szenvedés van, ott meg fogod találni a kegyelem sokféle és sokszínű megnyilvánulását.”

Kovács Andrea
presbiter

Krisztus követésének ára

Ötvenhárom évesen indult missziói útra Afrikába, és ma hetvenévesen sem habozna igent mondani, ha Isten újra elhívná. Feltétel nélkül megbízik az Úr bölcsességében, szeretetében. Keszti Krisztina tizenkét évet töltött Zambiában orvos-misszionáriusként. Támadta meg kobra, többször volt maláriás. AIDS-es és tbc-s betegek között élte az életét, magától nem lett volna képes minderre, de Isten hű volt ígéreteihez.

Előfordul, hogy keresztyén tinédzser lányok attól tartanak, Isten arra kéri őket, éljenek társ nélkül, ahogyan Pál is tette. Ön egyedül maradt. Lehet Istennek a felkérésére nemet mondani?

Már élő hitben jártam, amikor erről döntöttem. Mélyen átéltem Isten irántam érzett szeretetét. Amikor megértettem, hogy az ellenségeihez is ugyanezzel a szeretettel viszonyul, teljesen átadtam magam neki, így imádkoztam: Jézus, feltétel nélkül a tiéd vagyok, oda küldesz, ahová akarsz, azt veszel ki az életemből vagy teszel bele, amit te helyesnek vélsz. Másnap, igeolvasás közben Isten halkán megkérdezte tőlem: kész vagy-e értem és a mennyek országáért egyedül maradni? Fölmértem, mivel jár a kérés: nem lesz földi társam, nem élem meg az anyaságot, nem tapasztalom meg, milyen megszülni egy gyermeket, magamhoz ölelni, amikor fölsír,

csak hogy akkor már jól ismertem Jézus Krisztust és az ő szeretetét. Őt akartam követni és szolgálni. Egynapi belső harc után igent mondtam.

Hogyan érezte: volt szabadsága nemmel válaszolni?

A Megváltó mindent kész volt elveszíteni az Atya kérésére: szentül magára venni a bűneinket és meghalni értünk. De Isten szuverén, szabad akarattal teremtett, igyekszik meggyőzni bennünket, és döntésre hívni, de nem kényszerít, és nem erőszakol ránk semmit. Mi döntünk. Az válik kiegyensúlyozottá, annak lesz békessége, öröme bármilyen körülmények között, akinek az életében Isten terve és akarata valósul meg, átélem ezt, és nem cserélnék senkivel. Ezután hívott el misszionáriusnak a pogányok közé, ekkor még szocializmus volt. Tizenhét évet vártam az indulásra.

Milyen élethelyzetben érte a felszólítás az indulásra?

Szabadságaimban Biatorbágyon, csendesheteken, asszonyok és lányok között végeztem lelki szolgálatot. Isten így érlelt, és készített fel lelkileg az útra, fizikailag pedig özvegy édesanyámon keresztül, akihez segíteni jártam el, megesett, hogy reggeltől estig kapáltam nála, így bírtam Afrikában tizenöt kilométereket gyalogolni és kerékpározni a 38-40 fokos melegben. Ha megértjük, milyen feladatra szán bennünket az Úr, akkor teherbíróvá tesz,

felkészít rá. Főként az Istenbe vetett feltétel nélküli bizalmat tanultam meg. A politikai változás után Magyarországon is megalakult a Molnár Mária Alapítvány, a Nemzetközi Liebenzelli Misszió ága. Elhívtak kuratóriumi tagnak, így rálátásom lett a munkájukra, vártam, Atyám mikor indít engem is útnak. Ötévenként kérdezgettem, hogy eljött-e már az idő, először így válaszolt A zsolttárak könyvéből: „Légy csendben, és várj az Úrral!”, másodszor így Péter második leveléből: „Nem késlekedik az Úr az ígérettel...” Vártam tovább.

Voltak kételyei, hiszen ön felett is telt az idő?

Isten hű, beteljesíti az ígéreteit, viszont nem mondja meg előre, mennyit kell várni rájuk. Azon a reggelen, miután elcsendesedésemben útnak indított a külmisszióba, a Molnár Mária Alapítvány ülésére belépve éppen Zambiáról vetítettek bemutató filmet. Isten csendben azt mondta: „Ez az a hely”. Erre én: „Uram, de hát ott malária és sokféle más betegség terjed, már nem vagyok fiatal, és a leginkább a kígyóktól rettegek.” A kuratóriumi gyűlés után megszólalt egy hang a szívemben: „Csak hittel lépni, csak ennyi kell. A szolga az urának gondja.” Végül a 91. zsolttár tette világossá, hogy nem kell félnem a dögvéstől, a dögghaláltól, hogy oroszlánon és áspiskígyón járok majd. Így vette el a félelmeimet. Zambiában a kertem valóban tele volt kígyókkal, skorpiókkal. Egyszer egy másfél méteres, hatalmas kobra akart

megtámadni, már egészen fölemelkedett, hogy megöljön, erre csak annyit tudtam mondani: „Úr Jézus, könyörülj rajtam!” – és hirtelen elsiklott. Hajszálon múlt az életem, Isten tartott meg. Azután egy kígyókat ölő kutyát adott mellém.

Keszi Krisztina közel harminc évet dolgozott belgyógyászként, majd családorvosként Miskolcon. 2006-tól a Nemzetközi Liebenzelli Misszió magyar ága, a Molnár Mária Alapítvány orvos-misszionáriusaként szolgált Zambiában. A Miskolc-Tetemvári Református Egyházközség tagja. 2020-tól végez önkéntes lelki szolgálatot. Fiatalon teniszezett, sielt és szörfözött, szeret kirándulni.

Tizenkét évet töltött külmisszióban, ebből tizenegyet Zambiában. Hány évesen indult útnak?

Harmincöt voltam hitre jutásomkor, és ötvenkettő, amikor angolul kezdtem el tanulni. Hat hónapot töltöttem a kanadai misszionárius felkészítőben, ahol az angol mellett azt is elsajátítottuk, miképpen tanulhatunk meg egy idegen nyelvet írásbeliség nélkül, és hogyan fogadjunk el egy távoli kultúrát. A képzés után nyelvvizsgát kellett tennem, hogy felvételizhesek egy trópusi egyetemre Angliába. Tisztában voltam a nyelvtudásommal, emberileg nem látszott rá esély. Istenhez fordultam. Másnap, tesztírásnál úgy pörgött az agyam, mintha újra egyetemista lennék. Alacsony pontszámmal, de sikerrel tettem le. Isteni csoda volt. Megszerezve a trópusi betegségekből a

diplomát, ötvenhárom évesen indultam el Afrikába.

Milyen szolgálatot vállalt Zambiában?

Orvos-misszionáriusként szolgáltam. Az egészségügyi centrumban egyedül dolgoztam orvosként, a könnyebb állapotú betegeket felcserek látták el, hozzám a súlyosabb esetek kerültek. Közel százezer ember tartozott a körzetünkhöz. Az állandó túlterheltség miatt megesett, hogy este, imádkozás közben, térden állva aludtam el. A kimerültségtől felszínesebbekké váltak az elcsendesedéseim. Megvallottam Krisztusnak: ha a misszió azzal jár, hogy elveszítem őt, inkább hazamegyek. Ezután lazított a beosztásomon, és megnyitotta a lehetőséget a lelki szolgálatra. Ezért mentem valójában Afrikába, hogy Jézus Krisztusról tegyek bizonyosságot, ezért sajátítottam el iszonyatos nehézségek árán a törzsi nyelvet. Az emberek nyolcvan százaléka nem beszélt angolul. Bibliákat vettem, evangéliumi könyveket, kölcsönkönyvtárat hoztam létre az egészségügyi centrumban a betegeknek. Isten munkálkodott a szívükben. Egyre több lelki szolgálatra támadt lehetőség. Eleinte vasárnapi iskolában tanítottam, azután csendesnapokat, a közben tinédzserekké vált gyerekeknek csendesheteket szerveztünk. Vasárnaponként az erdei szórványgyülekezeteket látogattam. A gyerekeknek angol olvasóklubot szerveztem, hogy legyen esélyük továbbtanulni.

Milyen a zambiai mentalitás? Hogyan élnek az emberek?

Északon, az ország frekventált részétől majd ezer kilométerre, elmaradott vidéken szolgáltam, Mungwi faluban. A tömegközlekedés nem volt megoldott. Mindenki gyalogolt, akár tíz-tizenöt kilométert is templomba vagy iskolába menet. Másképpen vágyakoznak Istenre, nem kényelmesek. Természetesnek vették, hogy korán reggel kapával mennek ki a földekre, majd hazatérve fölteszik fejükre a vödört, lemennek vízért a folyóra vagy a forráshoz, és kinti tűzhelyen készítik el az ételt. Eleinte magam is gyalog tettem meg a tíz-húsz kilométeres utakat a szórványgyülekezetekhez, majd kaptam biciklit. Zambia keresztyén országnak nevezhető, vendégszerető, békés emberek lakják. Közel hetvenkét törzs él ott, mégsem harcolnak egymással, mint máshol. A szívük nyitottabb a bizonyágtételre az európaiakénál. Itt az emberek lelke tele van az anyagi javakkal, a technikával. Ott jobban vágyakoznak Isten Igéjére, könnyebben jutnak élő hitre, fogadják el Jézus Krisztust megváltójukként. Sokan haltak meg fiatalon malária, AIDS, tbc, táplálkozási hiánybetegségek miatt. Szörnyű volt látni az AIDS miatt negyvenkilős férfiakat, harminc kilóra lefogyott nőket. Ma már sokkal szervezettebb a prevenció és az orvosi ellátás.

Az a tizenegy év, amelyet közöttük töltött, miben változtatta meg az Istennel való kapcsolatát?

Érlelte a hitemet. Több mint ötvenévesen kezdtem újat, egyedül egy idegen kultúrában. Volt benne szenvedés, betegség, megalázás, könnyek, próbatételek. Fizikailag, idegrendszerileg, lelkileg is túlterhelésben éltem. Előfordult, hogy megkértem az AIDS-es, tbc-s betegemet, ne köhögjön rám, ahogy vizsgálom, fordítsa el az arcát. Azt felelte: amaka nayapwa, azaz: nincs erő. Valóban, huszonkilenc kilósan az embernek a legkisebb mozgásra sincs ereje. Azóta változtak az ottani viszonyok. Többször szenvedtem maláriában, egyszer közel voltam az eszméletvesztéshez, az agyi maláriához. Hiába tisztítottam a vizet, sokszor volt hasmenésem, hiszen a fertőzéshez egy csepp szennyezett folyadék is elég. Isten a kísértéssel együtt a kimenekedést is megadta: amikor úgy éreztem, nem bírom tovább, megerősített, vigasztalt, bátorított. Sok csodát éltem át.

Mikor jutott el a tűróképessége határáig?

Egy este, kimerülten hazaérve a trikómat akartam bedobni a szennyestartóba, ahogy fölnyitottam a fedelét, kiugrott egy egér. Megviselt. Vagy amikor hónapokig tartotta vissza a bürokrácia az orvosi engedélyemet. Magamtól nem lettem volna képes mindezek elviselésére. Precíz, rendszerető nő vagyok, az ottani körülmények

ennek ellentmondtak. Állandóan rendre, tisztaságra kellett nevelnem a gyerekeket. Isten tanította meg, hogy nem mindenkinek kell pedánsnak lennie, nem várhatom el, hogy az a nő, aki öt kilométert gyalogol vízért, amelyet a fején visz haza, tip-top külsővel érjen a klinikára. A legtermészetesebb dolog, hogy ha nyolc-tíz kilométert gyalogolt lázasan a beteg a rendelőig, akkor poros és izzadt lesz, és ez így van jól. Így kell elfogadnom és szeretnem, hiszen azért vagyok ott, hogy én szolgáljak neki

Látta értelmét ezeknek az „egérkiugrásoknak”, kellemetlenségeknek?

Isten nem ígér sikereket, de áldását, hűségét, jelenlétét igen. Krisztus követésének ára van. Nincs sikerkeresztyénség, ez nem a teljesítményünkről szól. A mi feladatunk meghallani, és megérteni az ő akaratát, és meghajolni előtte. Csak annyi nehézséget ad, amennyit el tudunk hordozni. Ne felejtjük el, ha nehéz a hátizsákunk és felkérézünk egy szekérre, alapjában véve a szekér visz tovább bennünket, bár rajtunk van a hátizsák. Jézus Krisztus a forrás, fönről jön az erő.

Nemcsak elkezdeni nehéz egy új életszakaszt, de befejezni és lezárni is

Hogyan tért haza?

Hazatérni legalább olyan kihívás volt, mint elindulni. Tíz év után tettem le a praxisomat. Az utolsó évben kizárólag misszionáriusként dolgoztam. Ha én dönthetnék az életemről, még

Afrikában lennék, hetvenéves koromig szerettem volna köztük szolgálni, de Isten világossá tette tizenegy év után, amikor a szabadságomat töltöttem itthon, hogy letelt a missziói szolgálat ideje. A Bibliaszövetség felé nyitott ajtót. Csak papíron vagyok nyugdíjas, a miskolci körzetben, csendesheteken, -napokon, bibliaórákon szolgálok. A helyemen vagyok, ebben örömet és békességet találok. Utolsó utam során, bár rövid idő jutott lezárni az ottani szolgálatot, felkerestem az özvegyeket, a gyülekezeteket, barátokat, és elbúcsúztam tőlük.

Vágyik még vissza?

Vágyom, imádságban mögöttük állok, kísérem az életüket. Egyszer azt hallottam, hogyha az ember Afrika földjére lép, a port soha többé nem tudja lerázni a lábáról. Valóban így van, nem tudom elfelejteni azt a földet. Örökké a szívemben hordozom az ottaniakat. Sehol nincs olyan gyönyörű napfelkelte és naplemente, mint Zambiában. Csodaszépek a felhők az esős évszakban, és ragyogóbbak a csillagok, mint nálunk. Ezek isteni ajándékok. Sok mindent nem kapnak meg, de ezeket igen.

Dóka Viktória
(www.reformatus.hu)

Gender ideológiáról az SRTA-n

Ez év április végén a Sárospataki Református Teológiai Akadémián (SRTA) tartott előadást dr. Szabados Ádám phd. „Gender ideológia keresztyén szemmel” címmel. Gyülekezetünkben néhányan részt tudtunk venni az előadáson, amely nem volt rövid, így nagyon mélyrehatóan vizsgálta meg ezt a napjainkban igen „felkapott/felfúj” témát. Az előadó nem a „felszint kapirgálta” gondolataival. Előadónkról előljáróban annyit érdemes elmondani, hogy az Evangéliumi Fórum munkacsoportjának vezetője, a veszprémi Evangéliumi Keresztyén Gyülekezet volt lelkipásztora, jelenleg egyik igehirdetője. Számos külföldi egyetemen tanult, majd a Károli

Gáspár Református Egyetemen doktorált. Több könyve jelent meg: A reformáció bűnértelmezése, Erosz nyomában, Az apostolok hagyománya, Teológus a sakktáblán. Úgy gondolom, a gender-ideológiáról mindenkinek van véleménye, ilyen vagy olyan, de nincs közöttünk olyan, aki nem érintett valamilyen szinten. A legtöbben elítélően nyilatkozunk ezzel kapcsolatban Magyarországon, de talán külföldön is, csak azokat a hangokat nem halljuk meg. A jelenség meglepően hasonlít több történelmi kísérlethez, amikor is egy kisebbségi csoport megpróbál nyomást gyakorolni a többségi akarat ellenében úgy, hogy közben az általa létrehozott ideológia rombolja a hagyományos erkölcsi alapú értékrendet. A szegénység,

az elnyomatás, a szexualitás ehhez remek táptalaj. De álljon itt néhány sor az előadó egyik írásából a témával kapcsolatban:

„Régóta vissza-visszatérően írok a genderkérdésekről (LMBTQ-ideológia, transzneműség, nemek lebontása, jogrendszer átalakítása, társadalmi érzékenyítés stb.). A téma fókuszba állításakor gyakran elhangzik az ellenvetés, hogy ez valójában keveseket érint, meg egyébként ott van például az alkoholizmus problémája is (na az sokkal többeket érint), vagy a családon belüli erőszak, meg foglalkozhatnánk az afrikai éhezőkkel, a klímavédelemmel, vagy a korrupcióval is. Miért pont a gendertémát emelnénk ki? Engem ez az aggályoskodás arra a politikusra emlékeztet, aki annak idején egy szimbolikus beruházás kapcsán kiszámolta, hány lélegeztetőgépet lehetett volna abból venni a kazincbarcikai kórház számára. Ami ahhoz hasonlít, amikor Júdás a drága nárdusolaj kapcsán a szegényekért kezdett aggódni (Mk 14,1-9). Ha egy ügyet kiemelünk, mindig lesznek az ügynek riválisai, amelyek nagyobb statisztikai relevanciája mellett jó érveket lehet felhozni. Csak a világ nem így működik.

A szimbolikus ügyek azért szimbolikusak, mert önmagukon messze túlmutatnak. Maguk a szimbólumok épp azért szimbólumok, mert valami nagyobbat jelölnek. Ezért vannak zászlók is. A zászló egy ideát jelenít meg, ami lehet egy ügy, egy közösség, vagy akár

egy eszme is. ... A szimbolikus esetek történelemformáló hatással bírnak. ... A gonosznak is van szimbolikus arca. Az emberek általában nem akkor kapják fel a fejüket, amikor valami rosszból sok történik, hanem amikor a rossz valamit érzékelhetően megjelenít. Bár az Iszlám Állam 2014-ben sokakat megölt vagy földönfutóvá tett, bennünket mégis az sokkolt, amikor egy ketrechen elevenen égettek el egy jordániai túszt, a kamera előtt fejeztek le egy amerikai újságírót, amikor a líbiai tengerparton fekete ruhás harcosok huszonegy narancsruhás kopt keresztény mögé álltak, és egyszerre kezdték nyiszálni a nyakukat. ... Mert ezekben az esetekben a gonoszság megtestesülve jelképes határokat érzékelhető módon lépett át.

Ugyanez a helyzet a genderkérdéssel is. A párhuzam természetesen nem a brutalitás, hanem a sokkoló hatarátlépés. A genderkérdés nagyon mélyen felkavarja az embereket, és ennek az az oka, hogy a nemek szándékos összekeverése szimbolikus jelentőségében messze túlmutat önmagán. Sok nehéz sors, sok bántalmazott gyermek van a világon, de amikor valaki a saját fiát látja először kasztráltan, női ruhában, vagy testvére kislányát levágott mellekkel, szakállasan, olyan megrendülést él át, ami szinte semmihez sem fogható. Ilyenkor az univerzum a sarkainál billen ki, és tehetetlenül zuhan önmagába. Valami az alapoknál rendül meg, ami aztán minden mást megrendít. A genderkérdés egy új berlini fal, ami

nem csupán két világrendet választ el egymástól, hanem magát a teremtést hasítja ketté. Olyan tektonikai mozgás, amely a kontinenseket az óceánok alá mossa, hogy többé ne legyenek a természetnek határai. A genderelmélet gigantikus zászló, amit ha kitűznek, az ősi káosz iszonyata veszi át az uralmat a Teremtő rendje felett. Ezt azok közül is sokan érzik, akik egyébként nem sokat törődnek a Teremtővel. A gendertémák azért okoznak ekkora megrendülést, mert fundamentálisak, a teremtett rend alapjait érintik. ...Küzdjünk az alkoholistáékért, a környezetért, a szexuálisan bántalmazottakért, a tisztességes közéletért. Tegyük meg, ami rajtunk áll! A genderkérdés azonban

szimbolikus ügy, amelynek hordereje mérhetetlenül nagyobb önmagánál. A genderideológia azt a keretrendszert próbálja megsemmisíteni, amelyre a teremtett emberi valóság épül. „Ha az alapokat is lerombolják, mit tehet az igaz ember?” (Zsolt 11,3) Ezer másik probléma is van, de a nemek tudatos lebontása kapcsán érezhető társadalmi megrendülés jogos, az ijedtség és a felháborodás indokolt, a genderideológia elleni védekezés sürgető. A téma bagatellizálása pedig szerintem védhetetlen.”

Akit bővebben érdekel a téma, vagy az előadó munkássága, az bátran keresse föl a honlapját a <https://divinity.szabadosadam.hu/> webcímen.

*Guba Péter
presbiter*

Júdás apostol levele

A nyári szünet előtt a FeTa körrel Júdás levelét is tanulmányoztuk, két alkalmat szenteltünk a levélnek és a belőle levonható tanulságoknak, illetve a levél kapcsán foglalkoztunk a keresztyénség hitvallásaival is. A bibliaköri alkalom beszélgetésindító előadását szeretném most megosztani a Testvérekkel. Meglátásom szerint korunk viharos gyorsasággal változó értékrendje mellett különösen fontos szembesülnünk azzal, hogy már az ősegyház is átélt hasonló kríziseket, amikor a krisztusi tanítás külső és belső

támadások alatt állt, és egyáltalán nem volt trendi kitarítani mellette. Mégis Isten áldott emberei ellenálltak a külső nyomásnak, és bátran felvették a harcot a belső bomlasztó tanokkal, hitet téve Jézus Krisztus istensége és az ember megváltásra szoruló mivolta mellett. Ebből a szempontból tanulságos Júdás apostol rövidke levele is. Mivel bibliatanulmányozás indító előadásáról van szó, szükséges, hogy teológiailag is vizsgáljuk a levelet. Három dolgot kell tisztáznunk a levél kapcsán: a kánonban való helyét, a keletkezési idejét és a szerzőt.

A levél helye a kánonban:

Maga a levél azon újszövetségi iratok közé tartozik, amelynek sorsa hosszú ideig bizonytalan volt, és csak később lett végérvényesen a kánon részévé. A Muratoni kánon tartalmazza a Júdás levelet, és ez azért érdekes, mert a Zsidókhoz írt levél és Péter I. levele hiányzik. Origenes ismerte és használta, de tudta, hogy sokan kérdéses iratnak tekintik. Eusebius is hasonlóan vélekedett. Hieronymus is kételkedett eredetiségében, és ezt meg is magyarázta. Júdásnál olyan idézeteket olvasunk, amelyek az apokrif iratokból valók. A 9. versben Mihály arkangyal az ördöggel viaskodik Mózes holtteste miatt. Ezt a "Mózes mennybemenetele" című apokrif iratból veszi. A 14-15 versekben olvasható citátum a Hénoch könyvéből való. A 17-18 versekben olvashatót pedig nem lehet azonosítani. A levél csak a IV. században lett biztosan a kánon részévé.

Keletkezési ideje:

Korai keltezésről a levél esetében nem lehet szó. A 3. versben arról ír, hogy „a hit a szentekre bízott”. Egy bizonyos eltelt időre tekint vissza Júdás. A 17-18. versben figyelmezteti barátait, hogy az apostolok szavaira gondoljanak. Olyan időben keletkezett a mű, amikor már nem éltek az apostolok. Ezen kívül Péter II. levelében egy tekintélyes rész Júdás leveléből való. Péter II. levelének 2. fejezete egyértelműen nagyon szoros kapcsolatban van Júdás levelével. Bizonyos, hogy a két író közül

valamelyik a másik írását kölcsönözte. Valószínűbb, hogy Péter II. levelének szerzője a Júdás levelét építette be művébe.

70 után János kivételével egy apostol sem élt már. Így azt állíthatjuk, hogy a levél 80-90. között keletkezhetett.

A szerző:

Magát Jézus Krisztus szolgájának és Jakab testvérének nevezi. Az Újszövetségben 5 Júdás szerepel: Damaskusi Júdás, akinek házánál Pál megtérése után imádkozott (ApCsel 9,11). Júdás Barsabás, egy tekintélyes jeruzsálemi tanító, aki Silással együtt az apostoli zsinat határozata alapján Antiochiába ment (ApCsel 15,22, 27). Próféta volt (ApCsel 15,32). Júdás Iskariótes.

A fenti három közül egyik sem lehet a levél szerzője.

Az apostolok között volt még egy Júdás (Jn 14,22) aki nem az Iskariótes. Júdás, a Jakab fia (Lk 6,16 és ApCsel 1,13). Ez egy félreértésen alapszik, mert a görög szövegben "Ioudas Iakobou" kifejezés olvasható, mely szó szerint "Jakab Júdása", azaz fia, de a későbbi fordítások ezt korrigálják Jakab testvére.

Az 5. Júdás az Úr testvére (Mt 13,55 és Mk 6,3). Ha ezek közül való a levél szerzője, az csak Júdás, Jakab testvére lehet, aki az Úr testvére is. Az bizonyos, hogy egy zsidó írásról van szó. Csak a számukra világos, hogy mire vonatkoznak a szerző megjegyzései. A levél egyszerű, nem teológus gondolatát tükrözi. Ez teljesen megfelel az Úr

testvére, Júdás személyének. Semmi okunk ezt kétségbe vonni.

A levél üzenete az akkori címzettek számára:

A levél két befejező verse bizonytalansággal ismert (24-25), ettől eltekintve ismeretlen, alig olvasott. A levéllel kapcsolatos nehézség azon alapszik, hogy gondolatai csak az akkori háttér ismeretében érthetők, mint egy meghatározott szituációra történő felelet. Ha viszont ezt sikerül megérteni, akkor az egyház kezdeteinek történetére vethetünk egy pillantást, amely ma sem kevésbé fontos.

Eredetileg az volt Júdás szándéka, hogy a keresztyén hitről írjon, de erről le kellett mondania, mert a gyülekezet tagjai közül némelyeket veszély fenyegetett. Belopózkodtak emberek, akik Isten kegyelmét félreértve saját erkölcstelenségüket igazolták általa, és az egyetlen igaz Istent és az Úr Jézus Krisztust tagadták. Ezekről óvta Júdás barátait.

„Ezek az emberek álmodozók, testüket megszeplősítik, és az angyalokat kárhoztatják (8.). Ezek olyanok, mint a kárhozott sziklák a tengerben, amelyek a hajókat szétzúzzák, ugyanígy ezek is széttörnek a keresztyén közösséget, mint az esőt ígérő fellegek, a gyümölcstelen fák, a tajtékzó hullámok, a pályájukat nem tartó csillagok: a sötétségbe zuhannak. Lázadnak Istentől rendelt sorsuk iránt, vágyaik vezetik őket, fölényesen jártatják szájukat, és haszonlesésből embereket dicsőítenek”.

Antinomistákról, törvényellenesekről van szó, akik Isten kegyelmét letorzítják. Azt vallják, hogy a törvény halott, ők pedig az Isten kegyelme alatt állnak. A törvény előírásai talán másokra vonatkoznak, de rájuk nem. Azt teszik, ami nekik tetszik. „Ahol sok a bűn, sok kegyelem” (Róm 6). Állítják, hogy az Isten kegyelmében bizonyosak, a törvénynek rájuk nézve nincs jelentősége, lélekben már addig jutottak, hogy a bűn már nem létezik bennük. Ha Istent szívből szeretik, testükkel bármit tehetnek.

Most, hogy már megismertük a levél keletkezési idejét, körülményeit, szerzőjét és a kortársaknak szóló üzenetét, időszerű feltennünk a kérdést, mit jelent számunkra a levél? Milyen üzenete van Istennek Júdás apostol szavain keresztül?

Számomra a 3. vers vált hangsúlyossá: „tusakodjatok a hitért, a mely egyszer a szenteknek adatott”. (Júd 1,3). A tusakodás küzdést, harcot jelent. Hol és hogyan kell tusakodnom a hitért? Úgy látom, először a saját életemben, alkalmat kell találni az Istennel való közösségre, hiszen az Ő jelenlétében formálódik, erősödik a hitem. Ugyancsak harci terület a családi élet, mikor a gyermekeimet tanítom Isten szeretetére, a családi áhitat során pedig közösen tudunk a Bibliával foglalkozni. Fontos megismerni hitünk alapelveit, hitelődeink életét, ebből tudunk tanulni, és erősödni. Istennel való személyes kapcsolat nélkül nem lehet hívó életet

élni. A modern élet egyik legnagyobb csapdája pedig az, hogy a sürgős mindig megelőzi a fontosat, és a hétköznapijaink tapasztalásában észrevétlenül elmarad az Istenre szentelt idő. Küzdünk, hajtunk, igyekszünk mindent jól csinálni, de a mindennapok rohanásába már nem fér bele a reggeli, vagy az esti csendesség, és ez a személyes hitéletünk hattyúdala. Rohanó világunkban számomra a levél

tanulása ez, hogy időt kell szánnunk Istenre először egyéni, családi, majd gyülekezeti kiscsoporti és nagy gyülekezeti szinten is. Nagy áldás, hogy békességben, szabadon gyűlhetünk össze hétről hétre Isten imáadására, éljünk hát ezzel!

Jobbágy Tamás
presbiter

GYÜLEKEZETÜNK VETEMÉNYESKERTJE

Bibliai mesterségek nyomában – Újra nyári napközis tábor gyülekezetünkben

„Mert Isten igéje élő és ható, élesebb minden kétélű kardnál...” (Zsid 4,12)

Gyülekezetünk életére, szervezhető alkalmaira rányomta bélyegét az elmúlt években a pandémia, így a gyermekprogramok megtartására is. Az előző 3-4 évben nem rendeztünk gyermektáborokat.

2023. július 26–30. között azonban újra sikerült gyülekezeti napközis tábort szerveznünk egyházközségünk gyermekei részére Jókai Iskolánkban, melyet „Ezermester tábor” címmel hirdettük meg idén márciusban. A napközis tábor keretében bibliai foglalkozásokkal ismertettük meg a résztvevőket, főleg olyanokkal, melyek a bibliai időkben voltak népszerűbbek, ma már viszont kevésbé ismertek.

A jelentkezési határidőig – hála az Úrnak – 86 gyermek jelezte részvételi

szándékát (mindnyájan Jókai Iskolánk tanulói). Ez egy olyan létszám, amit eddig még sohasem tapasztaltunk, ennyi gyermek még sosem jelentkezett táborunkba az utóbbi években. Alaposan meg kellett tehát gondolnunk, hogy milyen programokat, foglalkozásokat tudunk biztonságosan megszervezni és megtartani ennyi gyerek számára, illetve hogyan tudjuk őket mozgatni egy-egy kirándulás, közös program alkalmával. A 86 gyermeket négy, különböző színnel megjelölt csapatba (piros, fehér, zöld és kék) osztottuk, és a csapatokat külön termekben helyeztük el. Minden csapatnak volt egy állandó vezetője (Kilin-Szikszai Andrea, Pásztorné Sipos Katalin, Bartók-Fedor Noémi, Plaszkó Zoltán). Minden nap reggel 8 óráig gyülekeztünk az iskola aulájában, majd egy rövid köszöntés és napindítás után

reggeli torna következett, általában az iskola udvarán. A testi felfrissülés után a lelkünk is felfrissült a közös éneklések során, melyeket az aulában tartottunk. Almásiné Tar Gabriella nagytiszteletű asszony és Pásztorné Sipos Katalin tanárnő vezetésével. Nagy öröm volt hallani 86 gyermek lelkes és hangos dicsőítő éneklését. A testünk táplálása (tízórai) után az aktuális bibliai történet elmondása és a mesterség bemutatása következett az aulában. Rövid szünet, közös játék után csapatokra oszlottunk, bevonultunk a tantermekbe, ahol kitöltöttük az előre elkészített munkafüzet napi aktuális oldalait, megoldottuk a bibliai történethez tartozó feladatokat, illetve újra átbeszéltük, megerősítettük a történet üzenetét. Ebéd után egy hosszabb kötetlen játék következett az udvaron, majd belevágtunk a délutáni szervezett foglalkozásokba, melyeket szintén a napi mesterségekhez igyekeztünk igazítani. Három óra körül uzsonnáztunk, majd négy óra után hazamentek a gyerekek, mi felnőttek pedig minden nap összepakoltunk, és előkészültünk a következő nap programjaira.

Minden egyes bemutatandó mesterséget tehát egy-egy bibliai történethez kötöttünk, olyanhoz, amelyben megjelenik az adott mesterség. A tábor első napján Lídia, a bíboráros asszony története került elő, bemutatva ezzel a bíboráros mesterséget. A történet tanítását Almási Ferenc vezető lelkipásztorunk végezte. Délután

gyöngyfűzés, gyöngyvasalás, textilből újjbáb készítése, valamint pólófestés várta a kicsiket. A második napon a fazekasság került előtérbe. Jeremiás fazekasnál történt látogatását Almásiné Tar Gabriella nagytiszteletű asszony mondta el. Délután Debrecenből érkeztek vendégek: Gál Álmos fazekasmester és felesége, Győri Márta. Rövid bizonyágtétel után bemutatták a fazekas mesterséget, a gyerekek maguk is kipróbálhatták az agyagozást. Elkészített munkáikat (báránkyás ceruzatartó) a gyerekek kiégetve fogják majd visszakapni. A harmadik napon felcserélődött a napi program, ugyanis délelőtt voltak vendégeink: Majorszki András tanár úr és a Jezsuita Gimnázium cserkészcsapata, akik bemutatták a cserkészéletet a gyerekeknek, valamint különféle cserkész játékokat és feladatokat hoztak magukkal, amiket 4 csapatban, 4 állomáshelyen próbálhattak ki, és teljesíthettek a résztvevők. A délelőttöt egy közös számháborúzás és a cserkészcsapat látványos és hangos levonulása zárta az udvaron. A napi bibliai mesterségéstörténet bemutatására délután került sor: a százados, mint katonai rang és foglalkozás, illetve a kapernaumi százados szolgájának meggyógyítása. Plaszkó Zoltán hitoktató végezte a tanítást. A negyedik napon a földművelés megismertetése következett a magvető példázata által. Délután pedig a Baráthegy Majorságba látogattunk el, oda és vissza is kétszer fordulva egy ötven személyes nagy busszal. A helyszínen a gyerekek

különféle játékokkal játszhattak, kipróbálhatták a lovagolást, és kitűzöt készíthettek maguknak. Az utolsó napon az írástudó mesterség bemutatása következett, az írástudó Bárúk története által. A két utolsó napon Kilin-Szikszi Andrea iskolalelkész tanított. Délután ismét vendégeink voltak: Daruka Mihály, a Vizsolyi Biblia Nyomtató Műhely igazgatója és kedves felesége Vizsolyból. Ők is bizonyágtételrel kezdték szolgálatukat, majd a gyerekek kipróbálhatták az egykori lapnyomtatást egy faszerkezetű felállított nyomdagépen, valamint a papírmerítés technikáját is gyakorolhatták az iskola udvarán.

Úgy gondolom, egy nagyon tartalmas és áldott hetet tölthettünk együtt résztvevő gyermekek és szolgáló felnőttek. Köszönetet mondok a szülőknek, hogy ránk bízták gyermekeiket. Köszönöm Kilin-Szikszi Andrea iskolalelkész segítségét és munkáját a szervezésben és tervezésben. Köszönöm az egész héten, reggeltől késő délutánig jelenlévő testvéreknek a segítségét, különösen is a

csapatvezetőket. Köszönet a gyermekek között szolgáló asszonytestvéreknek, akik minden nap lelkesen készítették a tízórait és az uzsonnákat. Köszönöm a fiatalok segítségét és kitartását, akik közösségi szolgálatukat töltötték közöttünk, és felügyelték a kicsik szabadidős tevékenységét. Köszönöm a bibliai történeteket tanítók munkáját. És köszönet mindazoknak, akik bármit is hoztáttek a tábor sikeres megszervezéséhez és lebonyolításához: az iskola vezetőségének a helyszín biztosításáért, a konyhásoknak a finom ebédéért, a gazdasági vezetőnek, az ételmezésvezető asszonynak, az iskola karbantartó dolgozóinak, és a gyülekezet szolgáló és áldozatkész tagjainak (a helyhiány miatt itt lehetetlen lenne mindenkit név szerint felsorolnom). Ha Isten éltet bennünket, és lesz rá lehetőségünk, jövőre újra meg szeretnénk rendezni majd nyári napközis táborunkat.

*Plaszko Zoltán
hitoktató*

Ifjúsági és konfirmandus tábor Sárospatakon

2023. július 10–15. között megrendezésre került gyülekezetünk ifjúsági és konfirmandus tábora Sárospatakon. A tábor helyszínéül a Sárospataki Református Teológiai Akadémia Csécsi János Internátusa szolgált. A helyszínre hétfő délután érkezünk, ahol mindenki elfoglalhatta

szobáját, megismerkedhetett a környezettel. Az este alkalmával gyülekezetünk vezető lelkipásztora, nagytiszteletű Almási Ferenc egy nyitó áhítattal indította el a tábort. A tábor tematikája a személyiségtípusok voltak (szangvinikus, flegmatikus, melankolikus, kolerikus), hogy teremtő Urunk, hogyan tud ezek által is felhasználni a mindennapos életben, szolgálatban.

A hét alkalmával, minden reggel áhítat keretein belül egy bibliai személlyel ismerkedhettünk meg, illetve az ő személyiségével, hogy ezáltal hogyan használta fel őt Isten a szolgálatban. Ezt követően tartalmas előadásokat hallhattunk a személyiségtípusokról, melyeket közösen meg is beszélhettünk. Étkezésünk egyrészt a Mudrány Étteremben volt megoldott, másrészt a vacsorák alkalmával közösen főztünk, hogy így is együtt tudjunk lenni, jobban megismerjük egymást.

Délutánonként volt alkalmunk eljutni a Sárospataki Református Kollégium Tudományos Gyűjtemények Nagykönyvtárába, illetve Múzeumába. A Zempléni Kisvasúttal utazhattunk

Pálházáról Kőkapuig oda és vissza. Eljutottunk a Zempléni Kalandparkba is, ahol kipróbálhattuk a bob pályát és a mászófalat is. Nem utolsó sorban a tábor helyszínén is volt lehetőségünk több játékra, amely által megannyi örömben és vidámságban lehetett részünk.

A hét végére a csapat összekovácsolódva Isten, egymás és önmagunk ismeretében elmélyedve tért vissza Miskolcra. Istené legyen a dicsőség, hogy megengedte, hogy gyülekezetünk fiataljaival együtt eltölthettük ezt a hetet Isten Igéje körül és megannyi élményt és emléket szerezhettünk.

*Kocsis Sándor
beosztott lelkipásztor*

Zeneoktatás a Jókaiiban

A 2023/2024. tanévtől kezdve a Jókai iskola tanulói számára is lehetőség nyílik arra, hogy a Csomasz Tóth Kálmán Református Alapfokú Művészeti Iskola növendékeiként zeneoktatásban részesüljenek. Az iskola székhelyén a zeneiskola telephelyként fog működni. Az iskola névadója, Csomasz Tóth Kálmán, református lelkész, teológiai tanár, zenetörténész, a 20. század egyházi életének egyik meghatározó alakja volt. Nevéhez fűződik az 1948-ban megjelent „Énekeskönyv magyar reformátusok használatára” című könyv összeállítása, mely által nemcsak a legértékesebb énekeket akarta közreadni, hanem az igényes és szép éneklést is be akarta illeszteni a gyülekezetek életébe.

A zeneiskola elődje 1983-ban kezdte meg működését Dédestapolcsányban, egy közeli város zeneiskolájának kihelyezett tagozataként, majd 2004-ben egy fenntartóváltást követően egyházi intézményként működött tovább Szűcsné Farkas Zsuzsanna igazgatónő vezetésével. Ennek hatására a fenntartó, vagyis a Tiszáninneri Református Egyházkerület saját közismereti iskoláiban indíthatott el különböző zenei tanszakokat, és a zenén kívül két társművészeti ág oktatását is megkezdték. Az intézmény székhelye Dédestapolcsányban van, ezen kívül 9 telephelyen működik:

- Miskolcon a Lévay József Református Gimnáziumban,
- a Komlóstetői Református Általános Iskolában,

- a Diósgyőri Református Általános Iskolában,
- a Szalay Sámuel Református Két Tanítási Nyelvű Általános Iskolában,
- a Szirmai Református Általános Iskolában,
- ettől az évtől itt a Jókai Mór Református Általános és Alapfokú Művészeti Iskolában,
- valamint Miskolcon kívüli helyeken, mint Kazincbarcikán az Irinyi János Református Oktatási Központ Tompa Mihály Általános Iskolájában, Felsőzsolcán a Kazinczy Ferenc R e f o r m á t u s Általános Iskolában és Szilvásváradon a Jókai Mór Általános Iskolában.

A 2023/2024-es tanév a Jókai iskola életébe is új színfoltot hoz a zeneiskola be fog ad á s á v a l,

szeptembertől ugyanis 3 hangszer tanulására nyílik lehetősége az itt tanuló gyerekeknek. Gitár tanszakon Beri Áron tanár úr, furulya tanszakon Budai Cintia tanárnő, zongora tanszakon pedig Szűcs Anna Fruzsina és Csányi Zita tanárnő fogja tanítani a gyerekeket.

A heti kétszer 30 perces hangszeres órákon kívül kötelező elmélet tárgyként fogják tanulni heti kétszer 45 percben a szolfézszt, ahol a különböző zenei ismeretek elsajátítása mellett megtanulják a kottaolvasás alapjait is, mely elengedhetetlen feltétele a

hangszeres játéknak. Ezeket az órákat Pásztorné Sipos Katalin és Csányi Zita tanárnő fogják tartani.

Ezeknek az óráknak számos olyan hatása van, amelyek hozzájárulnak a gyerekek más egyéb képességeinek fejlődéséhez, és a tanulmányi eredményeik javulása mellett társadalmi és érzelmi életükre is jótékony hatást gyakorolnak. A zeneművek kotta nélkül való megtanulása fejleszti a memóriájukat, már magának a kottának az elolvasása is megköveteli bizonyos matematikai folyamatoknak az elvégzését, továbbá

Takako Fujioka, a Rotman Kutatóintézet munkatársa rámutat arra is, hogy a zenélés előnyei túlmútták a tanulmányi eredményeken: „Ha egy közösségben vagy egy iskolában

zenélünk, közös emlékeink, élményeink alakulnak ki a zenei tevékenységek során. Ez összetartó erő és kapocs.”

Ebben a közösségformáló szellemben szeretnénk elindítani zeneiskolai munkánkat, melyhez kérjük a szülők támogatását, hogy ezzel az együttműködéssel színesebbé tehesük a gyerekek mindennapjait!

*Csányi Zita
(zongora-, orgona-, szolfézsztanár és
telephelyi kapcsolattartó)*

GYEREKSAROK

Készíts imalistát!

Biztosan szoktál imádkozni legalább esténként. Ilyenkor minden biztonnal beszélsz Istennek a szüleidről, ha van, a testvére(i)dről, nagyszüleidről, stb. Akikért a legtöbbet imádkozol, azokat az üres négyzetekbe rajzold le, és tedd ki az asztalodra vagy az ágyad fölé, ahol imádkozni szoktál.

Itt vágd el a lapot, a szüleid segítenek

Én értük szoktam imádkozni

--	--	--

--	--

--	--	--	--

Színezd ki a rajzot!

A tékozló fiú történetét talárod itt. Kérd meg a szüleidet, hogy olvassák fel neked a Bibliából. Itt található: Lukács evangéliuma 15:11-24.

Emellett pedig, ha akarjátok, akár játszhattok is egy „ki nevet a végén?” típusú játékként, csak itt az győz, aki hamarabb hazatér az atyai házba. Szóval játszatok „Ki tér haza hamarabb az atyai házba?” játékot a családdal!

FÉNYKÉPALBUM

Bibliaköri záró alkalom Varbón

Gender ideológiáról az SRTA-n

Keszi Krisztina, Fotó: Zelenka Attila

Ifjúsági konfirmandus tábor

Filmklubb

Községformáló hétvége Mályiban

Felelős szerkesztő: Almási Ferenc

A szerkesztőbizottság tagjai:

*Dr. Czél Györgyné, Frajka Viktória, Földesi Gyula, Kovács Andrea
Megjelenik évente négy alkalommal az Egyházközség terjesztésében
Az újság ingyenes, kiadása adományokból történik*